

voldaan en wellicht meer, als die wegens het tekort aan salpeter als ballast nodig is. De volledige bestelling tin is voldaan, maar aan staartpeper maar 3750 lb bij gebrek aan voorraad. De bestelling van 6000 lb Javaanse lange peper is uitgevoerd en de overige waren zoveel mogelijk. Thans volgt een kort verslag over de kantoren sinds het vertrek van het naschip.

AMBON

Met de Gustaaf Willem is wegens een slechte oogst maar 57.412 lb kruidnagels in Batavia aangevoerd en nog 70.252 lb van het voorafgaande jaar. Wegens tekort aan schepen voer dit schip via Gresik, waar het volgeladen werd met rijst.

BANDA

De nieuwe gouverneur Jacob Pelters [fol. 73] kwam na vele rampen op zee pas op 10 december 1761 op Banda aan. Door de zwakte van de ondertussen overleden gouverneur Garriël en het achteleos gedrag van de meeste dienaren, trof hij daar een zeer vervallen toestand aan. Een nadere uitleg zal in de decemberbrief volgen. De schepen de Hoop en de Jager kwamen vandaar terug met 1013 sokkel foelie en 553.208 lb nootmuskat. De Leiden, die ook naar Banda ging, voerde vanuit Bima een lading sapanhout aan.

TERNATE

Volgens de brief van 30 juni 1762 is er, ondanks roof en stroperij op de plaatsen die goud leveren, daar 2341½ reaal verworven. Het wordt deze of de komende maand met de daar thuishorende schepen verwacht met de brieven, die in de jaarlijkse generale missive zullen worden behandeld.)

Als dat wij tot gerustheyt van Uw Wel Edele Hoogachtb. hiernevens voegen een copia geloofwaardig relaas van zeeker, op zijne reyze van Ternaten na deze hoofdplaats bij Macassar desselfs chialoup verloren hebbende parnackan-Chinees Kan Soenko, ten blijke dat de Engelsens wel in het voorgaande jaar op Sallawattij aangeweest, maar daar thans geene der vreemde natiën present of gezeeten zijn.

Fol. 73v.

MAKASSAR

([fol. 74] De Oosterkwartieren, vooral die specerijen leveren, zijn behalve Banda, nimmer in zulke zorgelijke omstandigheden geweest. De inlanders treden steeds brutaler op en drijven de spot met de bevelen van de Compagnie, omdat zij zich bewust zijn van haar zwakte en gering vermogen, waarmee tegen de smokkel van specerijen kan worden opgetreden. De brieven van de gouverneurs Meijert Joan van Idsinga (van Ambon) en Jacob van Schoonderwoerd (van Ternate) van respectievelijk 26 en 8 mei tonen dat aan. De Papuaas, versterkt met andere ontevreden, houden zich meer dan ooit bezig met zeeroverij. Zij landen in de Ambonese en Ternaatse gebieden, plunderen de weerloze dorpen en nemen inwoners gevangen, of doden ze. Dat deden ze in het achterland van Manipa en op de Sula-eilanden. Op de laatste plaats doden zij vijf soldaten en enige inlanders. Deze waren door de resident van Sulabesi met een klein vaartuig tegen de rovers uitgezonden. [fol. 75] Een busschieter namen zij mee naar Salawati, die echter door toedoen van de koning van Tidore weer naar Ternate is gebracht. In Ambon hebben zij de posthouder van Nusa Laut en een korporaal van de post Hatuana gevangengenomen. In de gewone brief uit Ambon van 8 mei zijn de extreme daden van een tweede groep rovers beschreven. Het bestuur heeft wegens de onveiligheid enige kleine posten opgeheven. Deze geweldpleging is des te ernstiger, omdat uit het aantal geweren van de zeerovers blijkt dat de concurrenten hen steunen en tegen de Compagnie ophitsen. Het bestuur van Ambon schrijft dat op 15 maart twee zware schepen zonder vlag voor de inham van het hoofdkantoor zijn waargenomen, waarvan één lang voor Keffing voor anker lag en het tweede tenslotte naar Salawati is gevolgd. Uit Ternate is bericht dat het patrouilleschip Nassau het Engelse schip de Warwick heeft ontmoet tussen